

**ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ**  
**ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ι΄ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄**  
**ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

**Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Ο**

Της Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Αναπτυξιακά, φορολογικά και θεσμικά κίνητρα για τις επιχειρήσεις του κατασκευαστικού τομέα και άλλες διατάξεις»

**ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ**

Η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων συνήλθε στις 12, 13 (πρωί και απόγευμα) και 14 Ιουνίου 2001 σε 4 συνεδριάσεις που διήρκεσαν περίπου 14 ώρες, υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. Ιωάννη Θωμόπουλου, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Αναπτυξιακά, φορολογικά και θεσμικά κίνητρα για τις επιχειρήσεις του κατασκευαστικού τομέα και άλλες διατάξεις».

Στις συνεδριάσεις παρέστησαν ο Υπουργός και ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ.κ. Κωνσταντίνος Λαλιώτης και Αθανάσιος Αλευράς, καθώς και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Κατά τη δεύτερη συνεδρίαση της Επιτροπής προσήλθαν και εξέθεσαν τις απόψεις τους, σύμφωνα με το άρθρο 38 παρ. 2 του Κανονισμού της Βουλής, ως εκπρόσωποι των αντίστοιχων φορέων, οι κ.κ. Ιωάννης Παπαϊωάννου, πρόεδρος της Πανελλήνιας Ένωσης Διπλωματούχων Μηχανικών Εργοληπτικών Δημοσίων Έργων (Π.Ε.Δ.Μ.Ε.Δ.Ε.), Κωνσταντίνος Κουβαράς, πρόεδρος του Συνδέσμου Τεχνικών Εταιρειών Η΄ Τάξεως (Σ.Τ.Ε.Η.Τ.), Κωνσταντίνος Σαββίδης, Α΄ αντιπρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.), Κωνσταντίνος Κατσούλας, πρόεδρος της Πανελλήνιας Ένωσης Συνδέσμων Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Π.Ε.Σ.Ε.Δ.Ε.) και Γεώργιος Αλεξίου, αντιπρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Ανωρύμων Τεχνικών Εταιρειών και Ε.Π.Ε. (Σ.Α.Τ.Ε.).

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης έλαβαν το λόγο ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Εμμανουήλ Λουκάκης, ο Εισηγητής της Μειοψηφίας κ. Σάββας Τσιτουρίδης, ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικόλαος Γκατζής, η Ειδική Αγορήτρια του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κυρία Ασημίνα Ξηροτύρη-Αικατερινάρη και οι Βουλευτές κ.κ. Κωνσταντίνος Μητσοτάκης, Αριστείδης Τσιπλάκος, Βασίλειος Κεδικόγλου, Προκόπης Παυλόπουλος, Αντώνιος Μπέζας, Νικόλαος Λέγκας, Βασίλειος Κορκολόπουλος, Ελισάβετ Παπαδημητρίου, Θεόδωρος Κολιοπάνος, Σταύρος Μπένος, Ιωάννης Τσακλίδης, Γεώργιος Τρυφωνίδης, Ροδούλα Ζήση, Θεόδωρος Κασσίμης και Δημήτριος Γεωργακόπουλος.

**Ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Εμμανουήλ Λουκάκης, μεταξύ άλλων, είπε:**

«Οι πόροι του Γ΄ ΚΠΣ και η ανάληψη των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 από την Αθήνα καθιστούν τον κλάδο των κατασκευών το σημαντικότερο αναπτυξιακό παράγοντα της Χώρας και προβάλλουν ένα προκλητικό στοιχείο, σχετικά με το αν θα υπάρξει ανταπόκριση των εργοληπτικών εταιρειών, καθώς και του δυναμικού που τις συνθέτει, στην έγκαιρη και ποιοτική ολοκλήρωση των έργων. Τα κονδύλια που θα διατεθούν από το Γ΄ ΚΠΣ για

την κατασκευή έργων είναι σχεδόν τριπλάσια από αυτά του Β΄ ΚΠΣ, γεγονός που αναμένεται να ασκήσει έντονες πιέσεις σε όλους τους εμπλεκόμενους στο σύστημα παραγωγής δημόσιων έργων.

Στην περίοδο 1994-2000, στα πλαίσια του Β΄ ΚΠΣ, διαμορφώθηκε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο, με ιεράρχηση έργων για την ανάπτυξη της Χώρας και τον εκσυγχρονισμό των βασικών υποδομών της. Ο κλάδος των κατασκευών σήμερα έχει τη δυνατότητα να αξιοποιήσει την εμπειρία που απέκτησε από τα έργα του Β΄ ΚΠΣ, πρωταγωνιστώντας στην κατασκευή των έργων του Γ΄ ΚΠΣ. Απαραίτητη προϋπόθεση αξιοποίησης της εμπειρίας του είναι η επιχειρησιακή αναδιάρθρωσή του, με στόχο την ανασυγκρότηση, τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς του. Η ανασυγκρότηση και ο εκσυγχρονισμός του κλάδου αποτελούν σήμερα αδήριτη ανάγκη, γιατί μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά στην ποιότητα και το ρυθμό εκτέλεσης των δημόσιων έργων, στην πολυσχιδή δράση των εταιρειών, στην κατοχύρωση του ρόλου τους και τη σαφή αντιστοιχία με τα νέα δεδομένα της αγοράς. Με αυτόν τον τρόπο οι εταιρείες θα ισχυροποιήσουν την επιχειρηματική τους οντότητα και θα εξασφαλίσουν τον αναγκαίο εξωστρεφή χαρακτήρα επιχειρηματικής ανάπτυξης, ισχυροποιώντας το ρόλο τους στην αναπτυξιακή πορεία της Χώρας.

Σταθμίζοντας τη συνολική πορεία εξέλιξης του κλάδου, θεωρούμε ότι η αξιολόγηση και κατάταξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας και της ικανότητας μιας εργοληπτικής επιχείρησης (όπως αυτή που έγινε το 1994) δεν μπορεί να θεωρείται ότι αποτυπώνει εσασεί και δια βίου την πραγματική κατάστασή της. Είναι λογικό ότι χρόνο με το χρόνο μεταβάλλεται διαρκώς η επιχειρηματική της θέση και για το λόγο αυτόν κάθε σύστημα αξιολόγησης πρέπει να είναι ανοικτό και να επιτρέπει τόσο την εξέλιξη των εταιρειών, όσο και τη διαρκή αξιολόγησή τους.

Το ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο παροχής κινήτρων για συγχωνεύσεις των εταιρειών του κλάδου περιέχει κίνητρα φορολογικά, αναπτυξιακά και θεσμικά, που επιτρέπουν στον κλάδο να προχωρήσει δυναμικά στην επιχειρηματική ανασυγκρότησή του. Ταυτόχρονα, το πλαίσιο επανάκρισης και αξιολόγησης όλων των εταιρειών έχει σαφή αντιστοιχία με τις νέες απαιτήσεις του Δημοσίου, αλλά και των διεθνών εξελίξεων, τόσο ως προς την ποιότητα, όσο και ως προς τους ρυθμούς κατασκευής των δημόσιων έργων.

Στο πλαίσιο αυτό αποτυπώνεται η φιλοσοφία του νομοσχεδίου για την ανάπτυξη και την προοπτική του κλάδου και έχει στόχο να είναι:

Πρώτον, διαφανές και αντικειμενικό στην αξιολόγηση των εταιρειών μέσα από την καθιέρωση αδιάβλητων κανόνων και διαδικασιών για την επανάκριση των εταιρειών.

Δεύτερον, δίκαιο, παρέχοντας κίνητρα και ευκαιρίες σε όλες τις εταιρείες.

Τρίτον, ανοικτό και δυναμικό, επιτρέποντας την εξέλιξη χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς.

Τέταρτον, επαρκές στην παροχή χρονικού περιθωρίου για την προσαρμογή των εταιρειών.

Πέμπτον, προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις κατασκευής, αλλά και χρηματοδότησης των έργων.

Έκτον, ικανό να εξασφαλίσει όρους και προϋποθέσεις λειτουργίας του κλάδου με συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού και να αποτρέψει τη δημιουργία ολιγοπωλίων στην αγορά.

Έβδομον, αντίστοιχο με τα διεθνή δεδομένα, επιτρέποντας στον κλάδο να αντιμετωπίσει τον έντονο διεθνή ανταγωνισμό και να αναπτύξει εξωστρεφή δυναμική.

Οι βασικοί άξονες του νέου συστήματος είναι:

- Η αντικειμενική και διαφανής αξιολόγηση των θεμελιωδών μεγεθών κάθε εταιρείας, ώστε να διασφαλίζεται η με ίσους όρους και δίκαιο τρόπο κατάταξη των εταιρειών μέσα από συγκεκριμένο τύπο μέτρησης των μεγεθών και της εμπειρίας της καθεμιάς.

- Ο ανοικτός χαρακτήρας του συστήματος, που επιτρέπει τη διαρκή δυναμική προσαρμογή του κλάδου στα νέα δεδομένα και τη δυνατότητα εξέλιξης των εταιρειών.

- Η ενθάρρυνση των συγχωνεύσεων όχι μόνο ανάμεσα σε εταιρείες της ίδιας τάξης, αλλά και με εταιρείες χαμηλότερων τάξεων.

- Η πριμοδότηση των συγχωνεύσεων, μέσα από την καθιέρωση ειδικού συντελεστή που θα ενισχύει τα σχήματα συνένωσης δύο ή και περισσότερων εταιρειών.

- Η διασφάλιση ικανού ζωτικού χώρου σε κάθε νέο σχήμα που θα προκύψει από συγχώνευση, με αύξηση του ορίου προϋπολογισμών έργων που μπορεί να αναλάβει.

- Η καθιέρωση νέας διαβάθμισης Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) με επτά τάξεις, αντί των οκτώ που ισχύουν σήμερα, ώστε να διασφαλισθεί η ουσιαστική αναδιάρθρωση του κλάδου.

Με τη μείωση του αριθμού των εταιρειών σε κάθε τάξη, μέσα από τις διαδικασίες συγχωνεύσεων, θα λειτουργήσει ομαλά ο ανταγωνισμός και οι επιχειρήσεις θα έχουν τη δυνατότητα ανάληψης περισσότερων έργων, χωρίς στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό από πολυπληθείς και μη ικανές επιχειρήσεις.

Το θεσμικό πλαίσιο της επιχειρησιακής αναδιάρθρωσης του κλάδου και της λειτουργίας της αγοράς θα δώσει τη δυνατότητα στις μεγάλες τεχνικές εταιρείες του Μ.Ε.Ε.Π. να κατευθυνθούν σε συγχωνεύσεις, δημιουργώντας ανταγωνιστικούς κατασκευαστικούς φορείς, ικανούς να ανταποκριθούν στην πρόκληση των έργων του Γ' Κ.Π.Σ..

Με βάση τη διεθνή πρακτική και τα αποτελέσματα σε παγκόσμιο επίπεδο, συγχωνεύσεις εμφανίζονται σε περιόδους, όπου οι οικονομίες εμφανίζουν υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Οι επιχειρησιακές αναδιρθρώσεις αυξάνουν την αξία της επιχείρησης, βελτιώνουν την αποδοτικότητα των περιουσιακών της στοιχείων, μειώνουν το κόστος και βελτιώνουν την απόδοσή της. Το γενικό συμπέρασμα που προκύπτει από τα προαναφερόμενα διέπει τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου για την επιχειρησιακή αναδιάρθρωση του κλάδου, ότι, δηλαδή, οι ορθά σχεδιασμένες συγχωνεύσεις από επιχειρήσεις υψηλής απόδοσης βελτιώνουν την αποτελεσματικότητά τους και δημιουργούν σημαντικά οφέλη.

Πιστεύοντας ότι οι συνολικές θεσμικές παρεμβάσεις που επιχειρούνται με το νομοσχέδιο θα λειτουργήσουν θετικά στο πρόγραμμα κατασκευής των έργων και στην αγορά, περιορίζοντας υπέρχουσες στρεβλώσεις, προτείνουμε την ψήφισή του.»

**Ο Εισηγητής της Μειοψηφίας κ. Σάββας Τσιτουρίδης, μεταξύ άλλων, είπε:**

«Ο κατασκευαστικός κλάδος είναι ένας κλάδος ιδιαίτερης σημασίας, αφού βρίσκεται σε σημαντική ανάπτυξη και αποτελεί έναν από τους πιο νευραλγικούς τομείς της οικονομίας μας. Είναι ένας τομέας που θα μπορούσε, υπό όρους και προϋποθέσεις, να συμβάλει καθοριστικά σε όλο το φάσμα της ισόρροπης οικονομικής ανάπτυξης της Χώρας.

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι το μέγεθος των πιστώσεων που θα διατεθούν από το Γ' Κ.Π.Σ. για έργα υποδομής μέχρι το 2006, μαζί με την ιδιωτική συμμετοχή, θα ξεπεράσει τα 7 τρισ. δραχμές. Οι πιστώσεις αυτές είναι πρωτόγνωρες για τη Χώρα και η ανάπτυξη αυτού του κλάδου καθιστά επιτακτική την ανάγκη θέσπισης και λειτουργίας ενός σταθερού πλαισίου με προοπτική τουλάχιστον μιας γενιάς. Το ζητούμενο σε όλη αυτήν την πορεία των έργων είναι η διασφάλιση βασικών αρχών, όπως είναι η νομιμότητα, ο υγιής ανταγωνισμός, η προστασία του δημοσίου συμφέροντος, οι οποίες, αν εφαρμόζονταν, θα έπρεπε να κατέληγαν σε έργα υψηλών προδιαγραφών, που θα ολοκληρώνονταν γρήγορα και με την οικονομικότερη δυνατή διαδικασία, κάτι το οποίο δεν γίνεται σήμερα. Εκτιμούμε ότι σε έναν κλάδο, στον οποίο διατίθενται πρωτόγνωρες πιστώσεις, η έλλειψη πλήρους και σταθερού πλαισίου όλα αυτά τα χρόνια δε συνιστά απλώς παράλειψη ή ολιγωρία μιας Κυβέρνησης, αλλά αποτελεί σαφώς προμελετημένη κυβερνητική πρακτική, που δημιουργεί σοβαρές πολιτικές ευθύνες και γι' αυτούς που την εκτελούν και γι' αυτούς που την γνωρίζουν και την αποδέχονται.

Η μόνιμη επωδός του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. είναι ότι τα κακώς κείμενα θα θεραπευθούν με το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου, που αναφέρεται ουσιαστικώς στην αναγκαστική συγχώνευση των κατασκευαστικών εταιρειών. Η προσέγγιση αυτή όλα αυτά τα χρόνια θέλει να αγνοεί ότι μια τέτοια παρέμβαση, που θα αφορά μόνο στο στάδιο της κατασκευής, είναι και αποσπασματική και επικίνδυνη πολιτικά, αφού δεν δέχεται ότι εξίσου σημαντικά είναι τα ζητήματα που αφορούν στο σχεδιασμό, στη μελέτη και κυρίως στην επίβλεψη και στον έλεγχο των δημοσίων έργων.

Είναι χαρακτηριστικό πως και η νέα αυτή θεώρηση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. περιορίζεται στην ανάγκη να μεγαλώσει το μέγεθος επιχειρήσεων μέσω παρεμβάσεων σαφώς κρατικού χαρακτήρα και αγνοεί την ανάγκη ενός σταθερού νομοθετικού πλαισίου και κανόνων διαφάνειας για όλα τα στάδια της παραγωγής των δημοσίων έργων. Μια τέτοια παρέμβαση, η οποία ουσιαστικώς προχωρά σε αναγκαστικές συγχωνεύσεις, θέτει μια σειρά πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών και νομικών ζητημάτων που πρέπει να εξετασθούν. Η αρχή του νομοσχεδίου και η θέση επί της αρχής του νομοσχεδίου αφορά στο άρθρο 4, το οποίο προβλέπει ουσιαστικώς την επανάκριση και τη «βίαιη» συγχώνευση των κατασκευαστικών εταιρειών. Η θέσπιση κριτηρίων και κινήτρων για συγχώνευση κάποιων επιχειρήσεων οδηγεί νομοτελειακά σε περιορισμό ή αφανισμό άλλων και κυρίως μικρομεσαίων επιχειρήσεων και επιβάλλει ολιγοπωλιακές καταστάσεις στην αγορά.

Είναι βέβαιο ότι η βίαιη και αναγκαστική αυτή συγχώνευση εργοληπτικών εταιρειών θα δημιουργήσει θνησιγενή σχήματα, αφού ο μόνος στόχος είναι η συμμετοχή στο μοίρασμα των πρωτόγωνων πιστώσεων στο άμεσο μέλλον και είναι βέβαιο ότι θα δημιουργηθούν σημαντικές υπεραξίες σε επιχειρήσεις που σήμερα υπάρχουν μόνο στα χαρτιά. Με την αναγκαστική συγχώνευση θα πουλήσουν τον τίτλο τους, επιβαρύνοντας το σύνολο του κλάδου και δημιουργώντας πρόσθετο κόστος στον τομέα των δημοσίων έργων. Είναι, επίσης, βέβαιο ότι στα προσεχή χρόνια θα θερίσουμε τις θύελλες των βίαιων συγχωνεύσεων με δυσμενείς επιπτώσεις στην εξέλιξη των έργων υποδομής στη χώρα μας, αφού, κατά τη γνώμη μας, «γάμος εξ ανάγκης» δεν μπορεί να επιτύχει. Εάν ο στόχος είναι, επίσης, πώς θα διασφαλίσουμε ότι

τα μεγάλα έργα στη Χώρα θα γίνουν από το ελληνικό εργατικό και εργοληπτικό δυναμικό, θα πρέπει να μας απαντήσει το Υπουργείο, πώς όλα αυτά τα τελευταία χρόνια και με την καθυστέρηση θέσπισης ενός πλαισίου για τις συμβάσεις παραχώρησης, συμβαίνει σε όλες τις συμβάσεις παραχώρησης που προκηρύσσει να έρχονται μεγάλες ξένες κατασκευαστικές εταιρείες. Για παράδειγμα, πώς συμβαίνει η δεύτερη μεγαλύτερη τράπεζα της Χώρας, όπως είναι η ΑΤΕ, να παρουσιάζεται στους πρόσφατους διαγωνισμούς για τις συμβάσεις παραχώρησης, να κάνει κοινοπραξίες με τη HOCHTIFF; Δεν βρέθηκαν μεγάλες κατασκευαστικές εταιρείες να κάνει κοινοπραξία;

Χαρακτηριστικό, επίσης, της παρέμβασης του Υπουργείου είναι ότι κανένα ουσιαστικό μέτρο δεν προβλέπεται για την εξαγωγική δράση των ελληνικών εργοληπτικών εταιρειών. Αυτό, διότι το Γ' Κ.Π.Σ. θα τελειώσει το 2006, οι εισροές θα πρέπει να τελειώσουν μέχρι το 2008, θα πρέπει, λοιπόν, να δούμε, τι θα γίνει στον κλάδο αυτό μετά το 2006.

Σχετικά με τα νομικά ζητήματα, εκτιμούμε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις έχουν τόσο εκτεταμένο και παρεμβατικό χαρακτήρα, που δημιουργούν θέμα συνταγματικότητας, αφού συνιστούν επαχθή περιορισμό στο δικαίωμα της οικονομικής ελευθερίας, ενώ, κατά την εκτίμησή μας, παραβιάζονται βασικές αρχές και διατάξεις του εθνικού και του κοινοτικού δικαίου.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις εκτιμούμε ότι, πέραν όλων των άλλων ζητημάτων, θα δημιουργήσουν ιδιαίτερα προβλήματα στα ήδη οξυμμένα προβλήματα των εργοληπτικών επιχειρήσεων στις περιφέρειες, οι οποίες ουσιαστικώς θα εξαφανιστούν από την αγορά, με ιδιαίτερα δυσμενείς οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις. Έτσι, η οικονομική και κοινωνική σύγκλιση ανάμεσα στο κέντρο και την περιφέρεια όχι μόνο δεν προωθείται, αλλά δέχεται και νέο πλήγμα από την εφαρμογή του νόμου αυτού.

Η Νέα Δημοκρατία εκτιμά πως οι ανάγκες για την εκτέλεση μεγάλων και σύγχρονων έργων με διαφάνεια, ποιότητα, εντός των ορίων των εγκεκριμένων προϋπολογισμών και των διαγραμμάτων, απαιτούν ολοκληρωμένη παρέμβαση, που θα εκσυγχρονίσει όλο το φάσμα των δημοσίων έργων. Αυτή είναι η απαίτηση για τους καιρούς που έρχονται και δεν θα συμβιβαστούμε με επιμέρους και αποσπασματικές παρεμβάσεις, που μόνο στόχο έχουν τη διαχείριση περισσοτέρων από 7 τρισ. δραχμών από όσους γιγαντώθηκαν τα τελευταία χρόνια μέσα από συνθήκες «τυχαίες», μη αντικειμενικές ή και προνοιακές. Η Νέα Δημοκρατία, ως παράταξη ευθύνης, που θέλει να συνεννοηθούμε σε αυτόν τον ευαίσθητο τομέα για την ανάπτυξη της Χώρας, δεσμεύεται για την άμεση θέσπιση ενός ολοκληρωμένου θεσμικού πλαισίου για όλα τα στάδια παραγωγής των δημοσίων έργων, με ένα θεσμικό πλαίσιο και για το στάδιο των κατασκευών, που θα διασφαλίζει μέσω του ελεύθερου και υγιούς ανταγωνισμού και μέσω της λειτουργίας ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού κράτους την εκτέλεση δημοσίων έργων υψηλών προδιαγραφών εντός των προϋπολογισμών και των χρονοδιαγραμμάτων. Δέσμευσή μας είναι ακόμη η διασφάλιση, λειτουργία και ενίσχυση μικρομεσαίων κατασκευαστικών επιχειρήσεων με υψηλή εξειδίκευση και η στήριξη των κατασκευαστικών εταιρειών της Χώρας για τα χρόνια που έρχονται και εκτός του ελλαδικού χώρου, πράγμα που δυστυχώς δεν διασφαλίζεται από τη σημερινή πρόταση.

Είναι προφανές ότι η Νέα Δημοκρατία δεν μπορεί να

συναίνεσει επί της αρχής ενός νομοσχεδίου, το οποίο, τελικώς, ως μόνο στόχο έχει το πώς, μέσω της δημιουργίας ολιγοπωλιακών καταστάσεων, θα οδηγήσει στη διαχείριση πάνω από 7 τρισ. δραχμών από τους ολίγους, οι οποίοι γιγαντώθηκαν τα τελευταία χρόνια.»

**Ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικόλαος Γκατζής,** μεταξύ άλλων, είπε:

«Διανύουμε μια περίοδο έντονης προσπάθειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ελληνικού κατεστημένου για ταχύτερες καπιταλιστικές αναδιαρθρώσεις σε όλους τους τομείς της πολιτικής, της κοινωνικής και της οικονομικής ζωής του τόπου, με βαθύτατες καταστρεπτικές συνέπειες για τους εργαζόμενους, την εθνική οικονομία και τον τόπο.

Το συζητούμενο νομοσχέδιο δεν θα μπορούσε να αποτελέσει εξαίρεση, σε ένα μάλιστα τομέα, όπως αυτός της «πίτας» των μεγάλων έργων του Γ' Κ.Π.Σ. και των Ολυμπιακών Έργων. Το νομοσχέδιο έρχεται να ενισχύσει τάσεις αύξησης της συγκέντρωσης του κεφαλαίου και τη μονοπώληση συγκεκριμένου κλάδου. Η Κυβέρνηση μάλιστα βαφτίζει προσπάθεια του εθνικού συμφέροντος την ανταγωνιστική θέση των εγχώριων μονοπωλιακών επιχειρήσεων, ώστε να αποσπάσουν μεγάλο μερίδιο από τα πακέτα χρηματοδότησης του Γ' Κ.Π.Σ., των Ολυμπιακών Έργων, των τεχνικών έργων στο εσωτερικό της Χώρας και να επεκταθούν στη βαλκανική αγορά και όχι μόνο. Επιδοτεί και φοροαπαλλάσσει τις μεγάλες κατασκευαστικές εταιρείες, ενώ οδηγεί τις μικρομεσαίες στη βίαιη εξαφάνισή τους.

Σύμφωνα μάλιστα με τις διατάξεις του νομοσχεδίου, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ως υπεργολάβοι των μεγάλων ομίλων, θα τους υποκαθιστούν στην κατασκευή των έργων, απαλλάσσοντάς τους από την ευθύνη και εξασφαλίζοντας γι' αυτούς τα πιστοποιητικά εκτέλεσης των έργων - χωρίς να εκτελούν στην πραγματικότητα έργα - με μεγάλα και σίγουρα κέρδη, με αντίστοιχη επιβάρυνση του Ελληνικού Δημοσίου. Ο στόχος αυτός διαπερνά όλο το νομοσχέδιο και ομολογείται αντίστοιχα στην αιτιολογική έκθεση: Σήμερα χρειάζεται στον κατασκευαστικό κλάδο μεγαλύτερη και ταχύτερη συγκέντρωση του κεφαλαίου από ό,τι τη δεκαετία του '90, ώστε να γίνει ο ανταγωνισμός με τους ισχυρούς ευρωπαϊκούς ομίλους με καλύτερες βλέψεις. Πρέπει να σημειώσουμε ότι, σύμφωνα με στοιχεία του Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε., από τις 12.000 επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο επιχειρήσεων, μόνο οι 657 είναι ανώνυμες εταιρείες και εταιρείες περιορισμένης ευθύνης. Οι μεγάλες εταιρείες Η' τάξης αποτελούν το 0,5% και αναλαμβάνουν έργα τα οποία αντιστοιχούν στο 40% του συνολικού προϋπολογισμού του κλάδου. Οι μικρές επιχειρήσεις, για να επιβιώσουν, θα βρεθούν μπροστά στο δίλημμα, είτε να επιχειρήσουν να συγχωνευθούν είτε να εξαγοραστούν από τις σημερινές μεγάλες εταιρείες. Σε αυτό η ίδια η εισηγητική έκθεση δεν αφήνει περιθώριο παρερμηνείας για το μέλλον των μικρών επιχειρήσεων. Αναφέρει με σαφήνεια την ύπαρξη κανόνων στην υπεργολαβία, ώστε να αναδιαμενηθούν τα μερίδια της αγοράς. Επισημαίνουμε ότι οι συνέπειες θα είναι τραγικές για όσους μικρομεσαίους εργολήπτες θα βρεθούν στη στρόφιγγα του νομοσχεδίου και θα συμπαρασύρουν στην ανεργία όσους εργάζονται σε αυτές τις επιχειρήσεις. Πρέπει να επισημανθεί ακόμα, πως η κατασκευή κακής ποιότητας έργων θα συνεχιστεί, αφού ο έλεγχος θα συνεχίσει να είναι αδύνατος από τις υποβαθμισμένες υπηρεσίες της δημόσιας διοίκησης.

Το νομοσχέδιο είναι υπουργοκεντρικό, δεν υπάρχει άρθρο στο οποίο να μην ζητείται η εξουσιοδότηση του Υπουργού. Οι κατευθύνσεις αφορούν φορολογικά και άλλα κίνητρα, αυστηρότερες προϋποθέσεις για ένταξη στην ανώτερη τάξη και την ανάδειξη του ιδιωτικού κεφαλαίου και των οικονομικών επιδόσεων σε βασικό κριτήριο κατάταξης.

Απορρίπτουμε την προσπάθεια της Κυβέρνησης να επιταχύνει την πορεία μονοπώλησης του κλάδου. Κατά την άποψή μας, ουσιαστική διέξοδος μπορεί να υπάρξει μόνο με τη συγκρότηση ενός εθνικού κρατικού κατασκευαστικού φορέα, στο πλαίσιο, βέβαια, μιας κεντρικά σχεδιασμένης λαϊκής οικονομίας. Ο φορέας αυτός θα σηκώνει το βάρος της υλοποίησης μιας πολιτικής φθηνής και ασφαλούς λαϊκής στέγης, της ιεραρχημένης αποπεράτωσης μεγάλων δημοσίων έργων στρατηγικής σημασίας, καθώς και της επιτάχυνσης της δημιουργίας των δημοσίων υποδομών του τομέα της κοινωνικής πολιτικής.

Για τους παραπάνω λόγους το Κ.Κ.Ε. καταψηφίζει το σχέδιο νόμου.»

**Η Ειδική Αγορήτρια του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κυρία Ασημίνα Ξηροτύρη-Αικατερινάκη** είπε, μεταξύ άλλων:

«Με το παρόν νομοσχέδιο επιχειρείται μια ισχυρή ανατροπή της υπάρχουσας κατάστασης στη διαχείριση και ανάθεση των δημοσίων έργων, με το πρόσχημα του εκσυγχρονισμού και της ενιαιοποίησης των διαδικασιών μέσω των λεγόμενων θεσμικών παρεμβάσεων.

Στην ουσία, όχι μόνο δεν επιτυγχάνεται η αποτελεσματική αντιμετώπιση των πανθομολογούμενων προβλημάτων στην παραγωγή των δημοσίων έργων και στον εκσυγχρονισμό του συστήματος ανάθεσης αυτών, αλλά ανατρέπονται βασικές κατευθύνσεις του ν.1418/84 και αξιολογούνται αποτελέσματα των τελευταίων ετών που διακρίθηκαν από παρενέργειες στον αρχικό νόμο.

Με αυτό το νομοσχέδιο το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. συρρικνώνεται περισσότερο. Εγκαταλείπει πλέον βασικά του εργαλεία και φαίνεται ότι αποφάσισε να παραδώσει τη σκυτάλη διαχείρισης και ανάθεσης των έργων, κυρίως των μικρομεσαίων έργων της περιφέρειας, στους μεγάλους και ιδιαίτερα ολιγάριθμους, μέσω των μετά την ανάληψη του έργου κατασκευαστικών κοινοπραξιών και του συστήματος των υπεργολάβων. Αυτοί πλέον θα επιλέγουν υπεργολάβους, για να τους αναθέσουν τα έργα που τους ανατέθηκαν από το Δημόσιο.

Έτσι, υποκαθίστανται με έμμεσο τρόπο πολλές βασικές αρμοδιότητες και λειτουργίες των τεχνικών υπηρεσιών του δημόσιου τομέα από τους ολιγάριθμους ιδιωτικούς ομίλους. Σε αυτήν τη βασική εκχώρηση έργου έρχονται να προστεθούν και άλλες ρυθμίσεις στην ίδια κατεύθυνση, όπως είναι η έννοια των παραλείψεων της υπηρεσίας και η εκδίκαση των σχετικών ενστάσεων κατά την τελική επιμέτρηση, ενδεχομένως και από τα αστικά δικαστήρια. Καταργείται έτσι ο ουσιαστικός ρόλος της επίβλεψης του δημοσίου υπαλλήλου.

Η ανατροπή του συστήματος παραγωγής των δημοσίων έργων συντελείται κυρίως μέσω των άρθρων 1 και 4 και αφορά στο μητρώο των εργοληπτικών επιχειρήσεων. Αν ψηφιστούν τα άρθρα αυτά, υγιείς επιχειρήσεις, που σχεδίασαν το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμά τους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και, με βάση την πρόσφατη επανάκρισή τους, έχουν το δικαίωμα να μετέχουν σε διαγωνισμούς μέχρι 6 δισ. δραχμές, υποχρεώνονται να μειώσουν τον κύκλο εργασιών τους και να περιοριστούν

σε ανάληψη έργων προϋπολογισμού 300 εκατ. έως 2 δισ. δραχμών.

Είναι ίσως ισχυρό το επιχειρήμα για την προσπάθεια του κράτους να αναδείξει ισχυρούς ομίλους, ικανούς να ανταγωνισθούν τις μεγάλες εταιρείες της Ε.Ε. και να αναλάβουν τα πολύ μεγάλα έργα του Γ' Κ.Π.Σ. και τα Ολυμπιακά Έργα. Τα κίνητρα όμως και τα κριτήρια της δημιουργίας των ομίλων αυτών δεν πρέπει να έχουν ως επακόλουθο την καταστροφή των μεσαίου μεγέθους κατασκευαστικών επιχειρήσεων, αυτών που κατ'εξοχήν δραστηριοποιούνται και εκτελούν τα έργα της περιφέρειας και της αυτοδιοίκησης. Είναι σε όλους γνωστό ότι με κανονικές διαδικασίες συγχώνευσης δύο στις τρεις επιχειρήσεις καταλήγουν σε αποτυχία, πόσο μάλλον με τις αναγκαστικές συγχωνεύσεις, με ασφυκτικά χρονικά περιθώρια, που επιβάλλει το παρόν νομοσχέδιο. Οι αποτυχίες στην περίπτωση αυτή θα είναι πολλαπλάσιες.

Ποιες είναι οι δικές μας θέσεις και προτάσεις;

- Η πρώτη και κύρια θέση μας είναι η συγκρότηση σύγχρονων, αποτελεσματικών, δημοκρατικά οργανωμένων (με αποκεντρωμένη λειτουργία και αρμοδιότητες) δημόσιων τεχνικών υπηρεσιών. Η θέση μας αυτή παραμένει ως βασική προτεραιότητα και συνεχίζει να είναι το μεγάλο ζητούμενο για την ανάπτυξη της χώρας μας. Χωρίς τέτοιες υπηρεσίες και πολύ περισσότερο με περαιτέρω αποδυνάμωσή τους καμία προσπάθεια εξυγίανσης και υγιούς ανασυγκρότησης του συστήματος παραγωγής των δημόσιων έργων δεν γίνεται.

- Βελτίωση της ποιότητας των μελετών με αυστηρή επίβλεψη και ουσιαστική παραλαβή τους.

Είναι γεγονός ότι η Ελλάδα χρειάζεται και μεγάλες κατασκευαστικές επιχειρήσεις, οι οποίες θα δώσουν ώθηση και λύσεις για την κατασκευή μεγάλων έργων στη χώρα μας και θα επιχειρήσουν αργότερα να ανταγωνισθούν τις ήδη υπάρχουσες στο εξωτερικό. Η στήριξη των μικρών και μεγάλων κατασκευαστικών επιχειρήσεων με κίνητρα φορολογικά και οικονομικά μπορεί, επίσης, να θεωρηθεί χρήσιμη, προκειμένου βαθμιαία και με ομαλό τρόπο (συνεχώς ελεγχόμενο) να ανακτήσουν το απαραίτητο μέγεθος και την κατάλληλη οργάνωση, πραγματική υπόσταση, με καταγεγραμμένα όλα τα στοιχεία τους.

Γι' αυτό η θέση μας είναι: Για ένα σημαντικό διάστημα, και αφού θα μεσολαβήσουν ελεγχόμενες και διαρθρωτικές παρεμβάσεις, να παραμείνει το ίδιο καθεστώς. Η επανάκριση των επιχειρήσεων μόλις τελείωσε και το να τίθενται νέοι όροι και εκ νέου αναγκαστική επανάκριση είναι μια αδόκιμη διαδικασία που δεν συνιστά προσπάθεια αναβάθμισης και εξυγίανσης του συστήματος.

Οι αδυναμίες του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. στην εφαρμογή του συστήματος Μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ.) και Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) και στις διαδικασίες αναθέσεως των έργων πρέπει πρώτα να αρθούν και μετά από ένα τέτοιο μεταβατικό στάδιο να επιχειρηθεί μια γενναία επανάκριση και τομή στο σύστημα.

Πέραν αυτών, η προσπάθεια για ενοποίηση των κατασκευαστικών επιχειρήσεων θα μπορούσε να γίνει επίσης σταδιακά, με μεθόδους εφαρμογής κινήτρων, αλλά πάντα σε εθελούσια βάση και όχι με μεθόδους επιβολής (ως καταναγκασμός). Ιδιαίτερα σε αυτό το θέμα δεν εξαντλήθηκε ο διάλογος με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Εμείς έχουμε επανειλημμένα τονίσει στο Υπουργείο και το επαναλαμβάνουμε και τώρα:

Προχωρήστε στην οργάνωση και αναβάθμιση των τε-

χνικών υπηρεσιών, στη βελτίωση του συστήματος μελετών, στην ανασύνταξη και διόρθωση των αναχρονιστικών ελλιών και αλλοπρόσαςλων «αναλυτικών τιμολογιών» δημοσίων έργων.

Παραμείνετε, επιτέλους, στην εφαρμογή του αμιγούς συστήματος, που εναρμονίζεται με το διαμορφωμένο θεσμικό πλαίσιο στην Ελλάδα, που είναι η ανοικτή δημοπρασία ανάθεσης των έργων στο μειοδοτικό διαγωνισμό, με παράλληλα αυστηρές εφαρμογές των ασφαλιστικών δικλίδων που προβλέπονται από τη νομοθεσία για την προστασία των συμφερόντων του δημοσίου κεφαλαίου.

Προχωρήστε στις διαδικασίες επικαιροποίησης και συμπλήρωσης των προδιαγραφών και διασφάλισης της ποιότητας των έργων.

Διασφαλίστε την αντικειμενική κρίση και τη συνεχή παρακολούθηση των μητρώων Μ.Ε.ΕΠ.. Τιμωρείστε και κάποτε τους ασυνειπείς.

Τέλος, απαλλάξτε τις φάσεις και διαδικασίες που αφορούν στην εκτέλεση των έργων, όπως γενικότερα τη δημόσια διοίκηση, από τις έντονα κομματικές και άλλες παρεμβάσεις.

Για όλους αυτούς τους λόγους, ο Συνασπισμός θα καταψηφίσει το νομοσχέδιο και καλεί την Κυβέρνηση να το αποσύρει.»

**Ο παριστάμενος Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Αθανάσιος Αλευράς,** υποστηρίζοντας τις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου και απαντώντας σε παρατηρήσεις μελών της Επιτροπής, είπε τα εξής:

«Το συζητούμενο νομοσχέδιο επιχειρεί να πραγματοποιήσει μια σημαντική τομή στον κατασκευαστικό κλάδο και ιδιαίτερα στον τομέα των κατασκευαστικών επιχειρήσεων. Πιστεύω ότι τα κόμματα, μπροστά σε ένα μεγάλο και σημαντικό τομέα, όπως είναι ο τομέας των κατασκευών, έχουν την υποχρέωση να μην αρκούνται σε γενικόλογες επισημάνσεις και παρατηρήσεις, αλλά ταυτόχρονα να συνεισφέρουν με τις προτάσεις τους στη βελτίωση των θέσεών μας και κατ' επέκταση του νομοσχεδίου. Οι εισηγητές της αντιπολίτευσης έκαναν μια κριτική επί του νομοσχεδίου χωρίς συνοχή και πιστεύω ότι αυτού του είδους η κριτική δεν προσφέρει ουσιαστικά στη βελτίωση του νομοσχεδίου.

Από το 1998 έχει ξεκινήσει ένας διάλογος μεταξύ πολιτείας και εργοληπτικών εταιρειών, για την παροχή κινήτρων για συγχωνεύσεις. Αυτό ήταν απαίτηση όλων των εργοληπτικών εταιρειών, με βάση τη διαπίστωση των αδυναμιών του κατασκευαστικού κλάδου και της ανάγκης να γίνουν τομές στο επιχειρησιακό πεδίο του τομέα των κατασκευών. Αυτή η απαίτηση όλων των ενώσεων μπορεί στην πορεία να μετατράπηκε σε αντίθεση. Αυτό δεν μπορεί να είναι οδηγός νομοθέτησης από μέρους της πολιτείας. Είναι επιτακτική ανάγκη να υπάρξουν συγχωνεύσεις και να αλλάξει το τοπίο στις κατασκευαστικές εταιρείες.

Η πραγματικότητα του κατασκευαστικού κλάδου νομίζω ότι θα πρέπει να μας προβληματίσει θετικά και αρνητικά. Η συμμετοχή του κατασκευαστικού κλάδου το 2000 στο ΑΕΠ έφτασε το 16,5% και αναμένεται στο τέλος του 2004 να έχει φτάσει το 21%. Το συνολικό δυναμικό που απασχολείται σήμερα στον κλάδο των κατασκευών είναι 300.000 εργαζόμενοι, με προοπτική να φτάσει τους 350.000 εργαζομένους στο τέλος της εκτέλεσης του Γ' ΚΠΣ. Είναι ένας κλάδος, λοιπόν, με εξαιρετικά μεγάλη συμμετοχή στην παραγωγική δραστηριότητα στη Χώρα, ένας κλάδος τον οποίο πρέπει να βοηθήσουμε με το θε-

σμικό πλαίσιο να αναπτυχθεί και να εκσυγχρονιστεί, για να μπορέσει να αποτελέσει αυτό που μπορεί να είναι, η ατμομηχανή της ανάπτυξης στη Χώρα. Όμως, την ίδια περίοδο που παρατηρούμε αυτήν τη σημαντική συμμετοχή του ελληνικού κατασκευαστικού κλάδου στην ελληνική οικονομία, την ίδια στιγμή παρατηρούμε και ορισμένα σοβαρά δομικά διαρθρωτικά προβλήματα.

Αυτά τα προβλήματα που παρουσιάζει σήμερα ο κατασκευαστικός κλάδος δεν μπορούμε να τα αγνοούμε ούτε να τα αντιμετωπίζουμε με γενικόλογες επισημάνσεις, χωρίς προτάσεις. Δεν αμφισβητούμε ότι οι προτάσεις για την επανάκριση εταιρειών ή η πίεση που ασκούμε μέσα από το νομοσχέδιο για τις συγχωνεύσεις φέρνει σε δύσκολη θέση τις επιχειρήσεις, προκειμένου να ανταποκριθούν, την αναγκαιότητα όμως, της προσαρμογής στο νέο περιβάλλον δεν μπορούμε να την αποκλείσουμε ούτε να την αρνηθούμε.

Πρέπει με τη δική μας συμμετοχή να βοηθήσουμε τις εταιρείες που έχουν τη δυνατότητα και τη διάθεση να προχωρήσουν στις επιχειρηματικές αναδιορθώσεις, προκειμένου να εξασφαλίσουν μεγαλύτερα κίνητρα για τη συμμετοχή τους στο νέο περιβάλλον.

Ο κατασκευαστικός κλάδος βρίσκεται σε ένα κρίσιμο σημείο, που είναι το σημείο εκκίνησης του Γ' ΚΠΣ, το οποίο θα γίνει κάτω από πολύ αυστηρούς ελέγχους και κανόνες από μέρους της Ε.Ε. και ταυτόχρονα είναι το μεγαλύτερο χρηματοδοτικό πρόγραμμα που είχε ποτέ η Χώρα στη διάθεσή της και που δεν θα συνεχίσουμε να το έχουμε μετά το πέρας της περιόδου του Γ' ΚΠΣ, το 2007. Εάν, λοιπόν, αφήσουμε τον κατασκευαστικό κλάδο στην παρούσα κατάσταση του πολυκερματισμού των δυνάμεών του, θα είναι ένας κλάδος που δεν μπορεί να αποδειχθεί βιώσιμος κάτω από καμία μελέτη στο τέλος της δεκαετίας και πολύ περισσότερο όταν το ποσοστό δημοσίων επενδύσεων στα έργα θα μειωθεί μετά το τέλος του Γ' ΚΠΣ. Άρα, θα πρέπει να απαντήσουμε, εάν μας ενδιαφέρει η τύχη και η προοπτική όχι μόνο των επιχειρήσεων, αλλά και των εργαζομένων σε αυτές και επομένως, με ποιον τρόπο θα διασφαλίσουμε την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων και κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του Γ' ΚΠΣ, αλλά και μεταγενέστερα, όταν δεν θα υπάρχει ένα χρηματοδοτικό πλαίσιο να υποστηρίξει ένα μεγάλο κατασκευαστικό πρόγραμμα.

Σε αυτόν τον τομέα πρέπει να προβληματιστούμε σοβαρά σε σχέση με το τι ισχύουν σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Μπορούμε, λοιπόν, να δούμε τον πολύ μικρό αριθμό μεγάλων κατασκευαστικών επιχειρήσεων που υπάρχουν σε όλες τις αναπτυγμένες ευρωπαϊκές χώρες και να προσανατολιστούμε θετικά στη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου. Γιατί δεν θα πρέπει να κάνουμε βήματα προς την κατεύθυνση της διαμόρφωσης μεγάλων επιχειρήσεων στο χώρο των κατασκευών και θα πρέπει να ανεχόμαστε για μεγάλο διάστημα την παρουσία και τον κατακερματισμό του κλάδου χωρίς θεσμικές παρεμβάσεις; Εμείς με αυτήν τη διαπίστωση και αυτήν τη θέση ξεκινήσαμε μια προσπάθεια επιχειρησιακής αναδιορθωσης. Το εργαλείο είναι η θεμιτή απαίτηση και υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου απέναντι σε εκείνους που χρησιμοποιεί για να του παρέχουν κατασκευαστικές υπηρεσίες. Είναι η απαίτηση του Ελληνικού Δημοσίου να ζητήσει από τις κατασκευαστικές επιχειρήσεις να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους, να αυξήσουν το μέγεθός τους, για την αρτιότερη παραγωγή των έργων. Όταν υπάρχουν επιχειρήσεις που είτε λόγω οργάνωσης είτε λόγω οικονομικών δεδομένων δεν μπορούν να ανταποκριθούν ούτε στον ανταγωνισμό ούτε στην καλή

εκτέλεση των έργων, εμείς δεν μπορούμε να λέμε ότι η κατάταξη των επιχειρήσεων που έγινε κάποτε και με ένα θεσμικό πλαίσιο που ήταν συγκεκριμένο, θα εξακολουθήσει να ισχύει. Η κατάταξη που έγινε κάποτε δεν μπορεί να θεωρείται κεκτημένο εσασεί. Εμείς θέτουμε ορισμένα κίνητρα, τα οποία στην ουσία αποτελούν κριτήρια, θέτουμε τον πήχυ κατά τέτοιο τρόπο, ώστε οι επιχειρήσεις που θα συγχωνευθούν όχι μόνο να διατηρήσουν τη θέση τους, αλλά και να τη βελτιώσουν.

Ένα άλλο γεγονός που θα πρέπει να μας απασχολήσει είναι ότι οι ελληνικές κατασκευαστικές επιχειρήσεις, ακόμα και οι πιο μεγάλες, υπολείπονται σημαντικά σε σχέση με το μέγιστο μέγεθος των κατασκευαστικών επιχειρήσεων της Ευρώπης. Δεν μπορούμε να αφήσουμε τις εταιρείες ως έχουν, διότι ο ανταγωνισμός δεν είναι πλέον εγχώριος, είναι διεθνής. Βλέπουμε ότι οι ξένες εταιρείες έρχονται πλέον στα συγχρηματοδοτούμενα έργα με συγκριτικό πλεονέκτημα απέναντι στις ελληνικές εταιρείες, διότι διαθέτουν πολύ μεγαλύτερη χρηματοδοτική ικανότητα, ικανότητα άντλησης κεφαλαίων από το χρηματοπιστωτικό τομέα.

Η απάντησή μας στην κριτική ότι θέλουμε να ενισχύσουμε ολιγοπωλιακά κάποιες επιχειρήσεις είναι ότι, αν αφήναμε την κατάσταση ως έχει, οι διαμορφούμενοι όμιλοι από συνεργασίες και συγχωνεύσεις μεταξύ εταιριών θα ήταν ελάχιστοι, με αποτέλεσμα να έχουμε εντυπωσιακή αύξηση των μεγεθών κάποιων ομίλων, την εξαιρετική τους ισχυροποίηση μέσα στον ανταγωνισμό και την εγκατάλειψη όλων των υπολοίπων εταιριών στη τύχη τους. Εμείς δεν το θέλουμε αυτό. Τα όρια που θέτουμε δίνουν τη δυνατότητα να λειτουργήσει ο ανταγωνισμός σε όλες τις τάξεις, πράγμα το οποίο είναι ο στόχος μας.

Η θέση της Νέας Δημοκρατίας θα πρέπει να είναι δημιουργική, θέση συμβολής σ' αυτό το νομοθέτημα και όχι θέση απόρριψης. Υπάρχουν όλα τα στοιχεία, από τα οποία προκύπτει ότι δεν έχει δημιουργηθεί καμία προνομιακή κατάσταση στην αγορά. Εμείς θέλουμε να λειτουργήσει ο ανταγωνισμός και προς αυτήν την κατεύθυνση είμαστε ανοικτοί σε κάθε πρόταση.

Στόχος μας είναι να εξασφαλίσουμε το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για τις ελληνικές κατασκευαστικές επιχειρήσεις. Δίνουμε, λοιπόν, ένα ουσιαστικό κίνητρο, προκειμένου να συγχωνευθούν. Όσον αφορά στην ανώτερη τάξη, θα πρέπει να υπάρξουν αρκετές μεγάλες επιχειρήσεις που θα έχουν τα οικονομικά και παραγωγικά δεδομένα που θα τους επιτρέψουν να πρωταγωνιστήσουν στην κατασκευή των δημόσιων έργων. Από και κάτω, στις μικρότερες τάξεις διαφοροποιούνται τα κριτήρια. Στόχος μας είναι με μικρού κόστους επιχειρησιακές προσαρμογές να μπορούν να κατατάσσονται οι επιχειρήσεις όχι μόνο σε επίπεδα αντίστοιχα με αυτά που είχαν, αλλά και σε επίπεδα που τους δίνουν ένα bonus. Έτσι δίνουμε μια ουσιαστική ώθηση στις επιχειρήσεις να συμμετέχουν σ' αυτήν την αλλαγή. Υπάρχουν εταιρείες που έχουν διακριθεί για την αδυναμία τους όλα αυτά τα χρόνια. Υπάρχουν εταιρείες που δεν μπόρεσαν να αντέξουν τους κανόνες του ανταγωνισμού και δεν είναι σωστό να μένουμε απαθείς σ' αυτήν την κατάσταση. Πρέπει να επισημανθεί ότι κάνουμε μια σειρά από θεσμικές παρεμβάσεις, που οι ίδιοι οι εργοληπτικοί φορείς υπέδειξαν, προκειμέ-

νου να βελτιώσουμε τους κανόνες διαφάνειας, ιδίως στα μικρές και μεσαίες κλίμακας έργα, για να εξασφαλίσουμε τη λειτουργία του ανταγωνισμού. Η μείωση του αριθμού των επιχειρήσεων πιστεύουμε ότι θα εξασφαλίσει υγιή ανταγωνισμό, τη βιωσιμότητα του κλάδου στο σύνολό του και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων σε υγιές επιχειρηματικό περιβάλλον. Αυτό πιστεύω ότι πρέπει να είναι επιδίωξη όλων μας και πρέπει να συμβάλουν όλα τα κόμματα με θετικές παρατηρήσεις και προτάσεις.

Μέχρι σήμερα έχουμε αλλάξει πολλά πράγματα στο σύστημα δημοπράτησης και επιβλεψης και τώρα κάνουμε την αναγκαία προσαρμογή της οργάνωσης των κατασκευαστικών επιχειρήσεων στο σύστημα της κρίσης και αξιολόγησης των τεχνικών εταιριών. Είναι ένα δύσκολο εγχείρημα, μεγάλη και αναγκαία τομή, που θα εξυπηρετήσει την ελληνική οικονομία και τον κατασκευαστικό κλάδο.

Είμαστε ανοικτοί σε κάθε θετική πρόταση μέχρι την τελική ψήφιση του νομοσχεδίου.»

Η Επιτροπή έκανε δεκτές νομοτεχνικές βελτιώσεις που πρότειναν ο παριστάμενος Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Αθανάσιος Αλευράς και Βουλευτές – μέλη της Επιτροπής.

Τέλος, το σχέδιο νόμου έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία, κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό του.

Τα πρακτικά των συνεδριάσεων ευρίσκονται στη Γραμματεία της Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων και είναι στη διάθεση των κ.κ. Βουλευτών.

## ΕΚΘΕΣΗ

Η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη, κατά την επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Αναπτυξιακά, φορολογικά και θεσμικά κίνητρα για τις επιχειρήσεις του κατασκευαστικού τομέα και άλλες διατάξεις», τις αγορεύσεις του Εισηγητή της Πλειοψηφίας κ. Εμμανουήλ Λουκάκη, του Εισηγητή της Μειοψηφίας κ. Σάββα Τσιτουρίδη, του Ειδικού Αγορητή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικόλαου Γκατζή και της Ειδικής Αγορήτριας του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κυρίας Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη, αποδέχθηκε, κατά πλειοψηφία, το σχέδιο νόμου κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό του και εισηγείται την ψήφισή του από τη Βουλή, με τις παρακάτω τροποποιήσεις:

1. Στο άρθρο 4, παρ. 29 περίπτωση γ', υποπερίπτωση ββ, δεύτερο εδάφιο, μετά τις λέξεις «εκτός των επιβατικών αυτοκινήτων», προστίθεται η λέξη «δεν».

2. Στο άρθρο 5:

α. Στην παράγραφο 1, τέταρτο εδάφιο, πρώτο στίχο, η λέξη «κατάθεση» αντικαθίσταται από τη λέξη «εξέταση».

β. Στην παράγραφο 2, δεύτερο εδάφιο, μετά τις λέξεις «καθορίζεται ο τρόπος» προστίθενται οι λέξεις «εφαρμογής της διάταξης αυτής, καθώς και ο τρόπος».

3. Στο άρθρο 7, παρ. 1, δεύτερο εδάφιο, η λέξη «προήλθαν» αντικαθίσταται από τη λέξη «προέρχονται» και η λέξη «πραγματοποιήθηκε» αντικαθίσταται από τη λέξη «πραγματοποιείται».

Αθήνα, 14 Ιουνίου 2001

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ**

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ**

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΚΡΥΠΙΔΗΣ**